

Ti pa, Večni! ki v svoji brezkončni modrosti zbere vodiš, ki stvarem človeškim tek in blagor daš, družbo tako usterdi, Njene želje Ji dopolni, ter v prid domovine mnogo mnogo let ohrani in živi!

V Ljubljani 14. Prosenca 1847.

Z Novicami obdarovani učenci Ljubljanskoga učiliša.

Dopis iz Istrije.

Visoko častitljivi Ospški tehant gosp. J. Železnikar so nam pri novim naročilu na Novice pisali, de se je ljudstvo njih kraja k prav veselimu novemu življenju zbudilo: stari in mlađi se učijo brati, berejo Novice in si njih poduke v prid obračati prizadevajo; kar so nam gosp. tehant drugo pot bolj natanjko popisati obljudili in kateriga popisa radostno pričakujemo. Sicer so nam od lanjske letine še tole pisali: „Olja so pridelali v moji fari toliko, de nar stariši ljudje taciga ne pomnijo; vedro po 21 — 22 gold.; tudi veliko dobriga vina imamo, pa malo kupcov; vunder so moji farmani iz Gobrovice čez 70 veder Muškata po 3 gold. in pol v Šiško in Škofjo Loko prodali. Tudi korún je zlo gnjil; zelja je bilo obilno, fižola malo, turšice pa srednjo mero. Sicer nam usmiljeni nebeški Oče ni nobene posebne bolezni poslal. Danes (29. Grudna) razsaja tak vihár, de je semterte oljke s korenino vred poruval in veliko močnih dreves čez sredo prelomil.“

Dopis iz Pazine v Istrii.

Zlo radi beremo tudi tukaj v Istri „Novice“ iz svoje drage domovine, ne samo Krajnci, ampak tudi marsikteri gospodje Istrijani; sej jezik, v katerim so pisane, je jezik nas vših edine matere Slave. Brali smo v 50. listu lanjskega tečaja tudi nekaj od Istrije; če so vredništvo naših ljubih Novih sledeče verstice iz Pazine (Pazino) všeč, naj jim dovoli majhin kotiček v njih.

Kar lanjsko letino žita v Pazinski okolici zadene, se ni tako obilno kakor poprejšno leto obnesla. Vino pa je dobro in veliko ga je. Tukej pri nas ga po spodih (méra 52 bokálov, ktera pa ni povsod enaka) prodajajo; spod se dobí po 3, boljši fele pa po 4 gold. Korún, tukej mu pravijo kmetje krompir, je blizu Pazine le malo gnjil, zelje pa in repa sta se pri nas slabo obnesla. Daljni kmetje po dve do tri ure od Pazine pa zlo tožijo, de jim je korún pognjil.

Kar sadjorejo zadene, se nadjamo, de se bodo kmetje in drugi posestniki vedno bolj za njo prizadevali, kér imamo tudi v Pazini nektere imenitne gospode, ki so pravi podporniki sadjoreje, in ki si tudi veliko prizadevajo, svoje sosedje za zboljšanje sadnih plemen po pogostnim nagovaranji in lepim izgledu uneti. Tudi reja murnih dreves se je pri nas povzdignila, ki vsakimu vlastniku gotov dobiček nakloni. Sčasama Vam bom tudi kaj od naših imenitniših somnjev pisal. *)

Jože iz Pazine.

Na znanje udam obertnische druzbe.

Po družbinah postavah se odrajuje letni pripomoček (5 gold.) k notranjo-avstrijanskemu obertniskemu društvu v prvem mesecu vsaciga leta; za tekoče leto naj tedej slehern deležnik te občenokoristne naprave berž ko ima priložnost, svoj donesik odraja. Kdor pa hoče vnovič v to družbo stopiti, naj se za krajnsko deželo v Ljubljani, za štajarsko v Gradci, za koroško pa v Celjevi pri odborstvu (Ausschuss des Industrie-Vereins) oglasi in 5 gold. vloži, de bo koj potem od pre-

*) Nam bo prav ljubo.

Vredništvo.

svitliga nadvojvoda Ivana podpisani častni spriček (diplom) prejel.

Odborstvo n. a. obertniskoga društva za krajnsko deželo.

Število zdravnikov v našim Cesarstvi.

Naše Cesarstvo ima, brez Vogerske dežele, 5226 dohtarjev, 6413 ranocelnikov, 14847 babic in pa 2316 apoték. Koliko je pa še drugih враčev, ki se brez vednosti, brez vesti in brez pravice z ozdravljanjem ljudi in živine pečajo!

Žalostna novica.

(Strašna lakota je na Irske) v nekterih vaséh, in sicer taka, de ljudje od lokote merjejo. V eni sami hiši so našli po 6 in še več na pol mrtvih ljudi; v drugi 2 zmerznjena človeka, že na pol od podgán oglodana; v celi vasí pa okoli 200 silno revnih ljudi, katerih nič druziga ni bilo, kakor kost in koža.

Huda zima nekdaj.

(Ljubljanca) je zmerznila v leti 1653 in pa v leti 1687. Tako piše slavni baron Valvazor v bukvah, ki se „Ehre des Herzogthums Krain“ (Čast Krajnskega vojvodstva) imenujejo.

Prošnja do gosp. prejemnikov Novic.

Od več deležnikov dobivamo pritožbe, de Novic po poštah pošiljanih, poredama ne dobivajo. V začetku noviga tečaja je vselej in povsod taka. Prosimo tedej, naj tisti, ki jih pričakovani dan koj ne dobé, saj en ali dva dni počakajo, predenj se za-nje oglasijo, kér morebiti še pridejo. Sicer moramo preveč iztisov potrositi in se nam velika škoda godí, kér en sam list storí, de je potem takim en iztis celiga tečaj pomankljiv.

Vredništvo.

Zastavica (vganjka),

(čez 60 let stará in vunder še ne vganjena. *)

Ko je rojena, je ta stvar 1 čevelj dolga in 12 lotov teška; čez pol leta jo ljudje jedó; v četrtim leti jo kovač okuje; ko je 30 let stará, sama sebe vje; laja kot pes, pôje kot petelin, pa zna tudi prav prijetno péti; v cerkvi prebiva in je vunder brez vére; kader umerje, jo v cerkvi pokopljejo; umerje pa pod rokó rabeljna (Scharfrichter).

F. J. M.—

*) Pred nekimi 60 leti so našli to zastavico med več drugimi spiski gospoda F. J. M— znajdbe pa ni bilo zraven. Šla je potem po več nemških časopisih in vganovali so jo stari in mlađi, domá in po gostivnicah — pa je še noben ni vganil. Nekaterim bravcam Novic je vsaka zastavica ali vganjka prelahka — nej poskusijo to vganiti. Kdor jo vgne, dobí celi tečaj lanjskih Novic v darilo!

Vredništvo.

Današnjemu listu je perdjan 1. dokladni list.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	23. Prosenca.		18. Prosenca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	40	2	46
1 » » banaške...	2	50	—	—
1 » Turšice.....	1	40	1	49
1 » Sorsice.....	—	—	2	10
1 » Réži	1	52	1	58
1 » Ječmena	1	28	—	—
1 » Prosa	1	22	1	30
1 » Ajde	1	19	1	17
1 » Ovsu	—	57	—	59

Cena prešičev v Krajnji — čez 2 centa
7 krajc. in pol, funt; pod 2 centama pa 5 krajc.
in pol. — Špêh brez kože 18 gold. in 30 krajc.,
s kožo pa 18 gold. cent.